

СИЛАБУС КУРСУ
«Професіогенез особистості»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для студентів спеціальності «053 Психологія» (ОПП «Практична
психологія», ОПП «Психологія розвитку особистості»)
педагогічного факультету

Назва курсу	«Професіогенез особистості»
Адреса викладання курсу	м. Київ, вул. Олександра Кониського 8 / 14, 10 поверх, аудиторія 10-5
Контактна інформація щодо викладача	Ортікова Наталія Володимирівна n.v.ortikova@npu.edu.ua
Консультації з курсу відбуваються	Щопонеділка з 11.00 до 14.00
Сторінка курсу	
Передумови зарахування на курс	Вивчення даної дисципліни неможливе без професійних знань і умінь, набутих при опануванні курсів: «Загальна психологія з практикумом», «Вступ до фаху», «Вікова психологія».
Мета та завдання курсу	<p>Метою курсу є отримання знань і вмінь здобувачами, необхідних для аналізу концептуальних підходів до вивчення професіогенезу особистості, опрацювання концептуальних підходів та розвиток практичних навичок психологічного супроводу суб'єкта праці в процесі професіогенезу та професіоналізації, вивчення особливостей професіоналізації особистості з урахуванням суспільно-історичних і соціально-психологічних умов, а також індивідуальних особливостей спеціалістів.</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначити сутність понять: «професіогенез», «професійна діяльність», «суб'єкт професійної діяльності», «професійне становлення», «професійний розвиток», «професіоналізація», «професіонал», «спеціаліст»; • розкрити основні теоретичні моделі, закономірності, чинники та механізми професійного становлення суб'єкта діяльності; • сформулювати уявлення про основні теоретичні підходи до проблем професіогенезу особистості та професійного становлення суб'єкта; • визначити, розкрити сутність кризових явищ в ході професіоналізації особистості; • ознайомити з теоретичними і практичними підходами профілактики та подолання професійних криз особистості; • розкрити динамічні характеристики іманентні процесу професійного становлення суб'єкта; • сформулювати у здобувачів уявлення про акмеологічні засади формування суб'єкта професійної діяльності в процесі професіогенезу.

Міждисциплінарні зв'язки	Зміст курсу тісно пов'язаний із такими дисциплінами: «Тренінг особистісного зростання», «Психодіагностика», «Психологія праці».
Інформація про курс (про що йде мова)	<p>Курс «Професіогенез особистості» складається з двох модулів. У змісті першого модуля «Професіогенез як галузь психологічної науки» висвітлюються методологічні засади, концепції й актуальні проблеми професіогенезу та психології професійного становлення, особливості особистості фахівця як суб'єкта професійної діяльності.</p> <p>У змісті другого модуля «Психологія професійного становлення суб'єкта практичної діяльності» висвітлюються особливості взаємодії особистісного та професійного становлення особистості на різних етапах життєвого шляху, особливості формування та виявлення індивідуального ресурсу професійного розвитку особистості, феноменологія криз професіоналізації, чинники та психічні механізми появи професійної деформації особистості, профілактичні та корекційні заходи професійних деструкцій.</p>
Чому це актуально, цікаво чи важливо?	Опанування курсу дає можливість оволодіти практичними знаннями та вміннями, необхідними для успішного професійного розвитку та становлення особистості.
Місце навчальної дисципліни в системі професійної підготовки фахівця	Навчальна дисципліна «Професіогенез особистості» є варіативною.
На які питання відповідь курсу і його головний аргумент?	<p>У процесі вивчення курсу майбутній фахівець оволодіває знаннями і вміннями щодо особливостей професійного та особистісного самовизначення, професійного становлення та розвитку, взаємодії особистісного та професійного на різних етапах життєвого шляху, особливостей формування та виявлення індивідуального ресурсу професійного розвитку особистості, а також методами та прийомами профілактики, корекції професійних деструкцій.</p> <p>Головний аргумент: курс допомагає у становленні та особистісному розвитку практичного психолога як ефективного і успішного фахівця, сприяє набуттю навичок професійного консультування.</p>
Очікувані результати навчання	<p>Компетентності:</p> <p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.</p> <p>СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.</p> <p>СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p> <p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.</p> <p>ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення,</p>

	<p>навчання та саморозвитку.</p> <p>ПР20. Наявність творчих умінь розробляти психограми та проводити співбесіди, професійно-психологічний підбір, здійснювати оцінку системи управління персоналом, оцінку персоналу, системи формальної та неформальної комунікації; розробляти та проводити заходи попередження професійного вигорання персоналу; соціально-психологічні дослідження; навчання персоналу: тренінги комунікативних навичок у діловому спілкуванні; продаж; вдосконалення професійних навичок для працівників кадрової служби; командотворення; роботи з клієнтом по телефону; тайм-менеджмент</p>
<p>Методи навчання</p>	<p>Пояснювально-ілюстративні, інтерактивні: мікрОВикладання, інверсії, емпатії, інциденту, вирішення кейсів, дискусії.</p> <p>Рольові та ділові ігри.</p> <p>Розв'язування психологічних завдань.</p>
<p>Перелік основних практичних завдань</p>	<p>Модуль 1. «Професіогенез як галузь психологічної науки»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення чинників позитивного і негативного особистісного професіогенезу. 2. Підготовка порівняльної характеристики (у вигляді таблиці) змісту основних теорій професіогенезу і професійного розвитку особистості. 3. Визначення соціально-психологічних чинників формування індивідуального стилю діяльності. 4. Підбір психодіагностичного інструментарію для діагностики рівня професійної готовності особистості. <p>Модуль 2. «Психологія професійного становлення суб'єкта практичної діяльності»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробка індивідуальної моделі професійного становлення. 2. Характеристика конфліктів професійного самовизначення. 3. Розробка системи профілактичних та корекційних заходів подолання професійних деструкцій, ІНДЗ
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бандурка А.М. Профессионализм и лидерство. Харьков: Титул, 2006. 578 с. 2. Дружилов С.А. Психология профессионализма. Инженерно-психологический подход. Харьков: Гуманитарный центр, 2011. 296 с. 3. Кириченко В.В. Психологічні основи професійної адаптації та вибору професії : навч. посіб. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2015. 110 с. 4. Кокун О.М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця: Монографія. Київ: ДП «Інформ.-аналіт. агенство», 2012. 200 с. 5. Становских З.Л. Психологія професійної кризи дорослих: Монографія. Київ: Освіта України, 2010. 330 с. 6. Столярчук О.А. Психологія становлення особистості фахівця в умовах різновекторності універсуму : монографія. Кременчук : ПП Щербатих О.В., 2018. 294 с. 7. Osipov S.H. Convergence in theories of career choice and development: review and prospect. Journal of Vocational Behavior. 1990, № 3, p. 340-356. 8. Super D. E. A life-span, life-space approach to career development // Journal of Vocational Behavior. 1980. Vol. 16. P. 282-298. 9. Super D. E. Assessment in career guidance: Toward truly developmental counseling // The Personnel and Guidance Journal. 1983. Vol. 61. P. 555–562. <p style="text-align: center;">Допоміжна</p>

	<p>10. Арефнія С.В. Психологічні засоби профілактики та корекції професійного вигорання державних службовців законодавчого органу влади: дис... канд. психол. наук: 19.00.10. Навчально-науковий інститут Університету «КРОК». К., 2018. 249 с.</p> <p>11. Микитюк Г.Ю. Сутність, основні види та функції професійної кар'єри особистості. // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Психологічні науки. 2016. Т.1. № 6. С. 68-72.</p> <p>12. Побудова кар'єри : навч.-метод. посіб. / О.В. Мельник, О.Л. Морін, Л.А. Гуцан, І.І. Ткачук, О.М. Пархоменко, З.В. Охріменко, Т.С. Попова, М.В. Лузан; за ред. О.В. Мельника. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 172 с.</p> <p>13. Профілактика професійного вигорання працівників соціальної сфери: методичні рекомендації / за заг. ред. М.Л. Авраменка. Всеукраїнський центр професійної реабілітації інвалідів. Л., 2008. 53 с.</p> <p>14. Синдром «професійного вигорання» та професійна кар'єра працівників освітніх організацій: гендерні аспекти / за ред. С.Д. Максименка, Л.М. Карамушки, Т.В. Зайчикової. Київ, 2006. 365 с.</p> <p>15. Цільмак О.М. Професіогенез компетентності фахівців кримінальної міліції: теорія та практика: монографія. Одеса: ОДУВС, 2011. 432 с.</p> <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси:</p> <p>16. Говорун Т. Професійна освіта та кар'єра в прикладних соціально-психологічних дослідженнях. Інформаційні технології і засоби навчання. 2009. № 6 (14). URL: http://lib.iitta.gov.ua/8548/1/218-640-1-PB.pdf</p> <p>17. Горенко М. Теоретичний аналіз сутності професійної кар'єри: психологічний аспект. URL: http://dspace.udpu.org.ua:8080/jspui/handle/6789/6769</p> <p>18. Wrobel K., Raskin P., Maranzano V. Career Stage Theory. URL: https://sites.google.com/site/edlp335tamarbouchard/career-stage-theory (дата звернення: 27.10.2020).</p>
<p>Політика курсу</p>	<p>Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).</p> <p>Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p>

Політика оцінювання	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою протягом семестру			
	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
	Робота на семінарському (практичному) занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії)	8	6	48
	ІНДЗ	12	1	12
	Модульна контрольна робота	20	2	40
максимальна кількість балів 100				
Залік 100 б. Підсумкова оцінка: середнє арифметичне оцінок за семестр				
Політика виставлення балів. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час семінарських (практичних) занять				

